

**ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2014**

ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- α.** Καρμπονάροι
- β.** Σοβιέτ
- γ.** Μεταπολίτευση.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- α.** Τα Επτάνησα αποδόθηκαν στην Ελλάδα το 1863 από τη Γαλλία.
- β.** Το 1878, με τη Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου, την οποία επέβαλαν οι Ρώσοι στους Τούρκους, οι Βούλγαροι εξασφάλισαν προς στιγμήν τη «Μεγάλη Βουλγαρία».
- γ.** Στις 17/30 Μαΐου 1913 υπογράφηκε στο Λονδίνο η Συνθήκη Ειρήνης, με την οποία τα Δωδεκάνησα παραχωρήθηκαν στην Ελλάδα.
- δ.** Με τη Συνθήκη των Βερσαλλιών (28 Ιουνίου 1919) η Γερμανία έχασε την Αλσατία και τη Λορραίνη, τις οποίες προσάρτησε η Γαλλία.
- ε.** Ο Αριστείδης Μπριάν, ως υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας, πρότεινε στα τέλη της δεκαετίας του 1920, για πρώτη φορά σε επίπεδο πολιτικό, την ένωση της Ευρώπης σε ενιαίο διακρατικό σχήμα.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Ποιες συνθήκες οδήγησαν στην κατάρρευση της Κοινωνίας των Εθνών (ΚΤΕ) και ποιες περιστάσεις κατέδειξαν την αδυναμία της να ασκεί τον ρόλο της;

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β2

Να αναφερθείτε στο καθεστώς της «Αγγλοκρατίας» στην Κύπρο από το 1878 ως τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Μονάδες 10

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αξιοποιώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε:

- α)** στη σύγκληση της Εθνοσυνέλευσης της Επιδαύρου και στο έργο της (μονάδες 13) και

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ «ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ» ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2014

β) στη συμβολή των ιδεολογικών αρχών του Συντάγματος της Επιδαύρου στην ανεξαρτησία και στους θεσμούς του μελλοντικού ελληνικού κράτους (μονάδες 12).

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Απόσπασμα από τη Διακήρυξη της Επιδαύρου (1821)

«Μετά μακράν δουλείαν ηναγκάσθημεν τέλος πάντων να λάβωμεν τα όπλα εις χείρας και να εκδικήσωμεν εαυτούς, και την Πατρίδα ημών, από μίαν τοιαύτην φρικτήν και ως προς την αρχήν αυτής άδικον τυραννίαν, ήτις ουδεμίαν άλλην είχεν ομοίαν [...].

Ο κατά των Τούρκων πόλεμος ημών, μακράν του να στηρίζεται εις αρχάς τινάς δημαγωγικάς και στασιώδεις, ή ιδιωφελείς μέρους τινός του σύμπαντος Ελληνικού Έθνους σκοπούς, είναι πόλεμος εθνικός, πόλεμος Ιερός, πόλεμος του οποίου η μόνη αιτία είναι η ανάκτησις των δικαίων της προσωπικής ημών ελευθερίας, της ιδιοκτησίας και της τιμής, τα οποία, ενώ την σήμερον όλοι οι ευνομούμενοι και γειτονικοί λαοί της Ευρώπης τα χαίρουσιν, από ημάς μόνον η σκληρά και απαραδειγμάτιστος των Οθωμανών τυραννία προσπάθησε με βίαν ν' αφαιρέση και εντός του στήθους ημών να τα πνίξη[...]».

Πηγή: Βουλή των Ελλήνων, *180 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση*, Αθήνα 2001 στο *Ιστορία του νεότερου και του σύγχρονου κόσμου* (από το 1815 έως σήμερα), Γ' Γενικού Λυκείου και Δ' Εσπερινού Λυκείου Γενικής Παιδείας, ΙΤΥΕ Διόφαντος, Αθήνα 2013, σ. 30.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Περί των Γενικών Δικαιωμάτων των κατοίκων της Επικρατείας της Ελλάδος.

[...]

§γ' - Όλοι οι Έλληνες εισίν όμοιοι ενώπιον των νόμων άνευ τινός εξαιρέσεως ή βαθμού, ή κλάσεως, ή αξιώματος.

§δ' - Όσοι έξωθεν ελθόντες κατοικήσωσιν ή παροικήσωσιν εις την Επικράτειαν της Ελλάδος, εισίν όμοιοι με τους αυτόχθονας κατοίκους ενώπιον των Νόμων.

[...]

§στ' - Όλοι οι Έλληνες, εις όλα τα αξιώματα και τιμάς έχουσι το αυτό δικαίωμα· [...].

§ζ' - Η ιδιοκτησία, τιμή και ασφάλεια εκάστου των Ελλήνων, είναι υπό την προστασίαν των νόμων.

[...]

Αλεξάνδρου Σβώλου, *Η Συνταγματική Ιστορία της Ελλάδος*, Στοχαστής, Αθήνα 19723 , σ. 66.

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2014

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Το Σύνταγμα της Επιδαύρου το οποίο [...] οι συντάκτες του το ονόμασαν επίσημα «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος», εφαρμόστηκε μόνον εν μέρει: οι ανάγκες του εθνικο-απελευθερωτικού Αγώνα και η υποβόσκουσα και, κατά περιόδους, ανοιχτή διαμάχη δυτικόστροφων αφ' ενός και παραδοσιακότερων δυνάμεων αφ' ετέρου [...] εμπόδισαν την ομαλή λειτουργία του πολιτεύματος [...] Παρ' όλ' αυτά, το πρώτο Σύνταγμα της αναγεννημένης Ελλάδας λειτούργησε θετικά: στο μεν εσωτερικό της χώρας, εθίζοντας τους πρωταγωνιστές του Αγώνα στον πολιτικό διάλογο και την ανάγκη να αναζητούνται συμβιβαστικές λύσεις, σύμφωνα με στοιχειωδώς προκαθορισμένους διαδικαστικούς κανόνες· στη δε Ευρώπη, συγκεντρώνοντας την προσοχή και την επιδοκιμασία μιας φιλελεύθερης κοινής γνώμης και, ιδίως, μιας φιλελεύθερης διανοήσεως, οι οποίες, παρά τις διακηρύξεις των Αυλών περί του αντιθέτου,[...] δεν ήθελαν να πιστέψουν ότι το μήνυμα του 1789 είχε οριστικά ταφεί [...].

Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000, τ. 3ος , Η Ελληνική Επανάσταση 1821-1832, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, σ. 176-177.

*Όλα τα κείμενα αποδόθηκαν σε μονοτονικό · διατηρήθηκε όμως η ορθογραφία τους.

ΘΕΜΑ Δ1

Αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε:

α) στην παράδοση της Γερμανίας και της Ιαπωνίας το 1945 (μονάδες 10)
και

β) στη χρήση της ατομικής βόμβας τον ίδιο χρόνο και στις αντιδράσεις Αμερικανών και Ιαπώνων γι' αυτή (μονάδες 15).

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

«Ο Τρούμαν βρίσκεται στη θάλασσα, επάνω στο καταδρομικό “Αουγκούστα”. [...] Την προηγούμενη είχε δώσει από τον θάλαμο επιχειρήσεων του “Αουγκούστα” τη διαταγή να χρησιμοποιηθεί η ατομική βόμβα. Πέρασε το πρωινό του περιμένοντας, σεργιανίζοντας στο κατάστρωμα της πρύμνης, ακούγοντας την ορχήστρα του πλοίου· έπειτα πήγε να καθίσει στην τραπεζαρία του θωρηκτού, για να γευματίσει μαζί με το πλήρωμα. Εκεί ακριβώς ένας υπασπιστής τού φέρνει το τηλεγράφημα που αναγγέλλει την έκρηξη της Χιροσίμα: “Αποτελέσματα επιτυχή από κάθε άποψη. Ορατά αποτελέσματα ανώτερα παντός πειράματος”. Στα “Απομνημονεύματά” του ο Τρούμαν θα δώσει πανηγυρικό τόνο στις αντιδράσεις του. Στην πραγματικότητα, πετά από χαρά. “Παιδιά, τους ρίξαμε μία βόμβα που ισοδυναμεί με 20.000 τόνους νιτρογλυκερίνης!”. Οι ναύτες ξεσπούν σε

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ «ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ» ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2014

επευφημίες. Ο έλεγχος της συνειδήσεως, το άλγος και οι τύψεις που αναμιγνύονται με τον θρίαμβο είναι μια πλαστή ιστορική αναπαράσταση. Είναι αλήθεια ότι μερικοί άνθρωποι, ανάμεσα σ' αυτούς και ο Αϊζενχάουερ*, επέκριναν αυθόρμητα τη χρησιμοποίηση της βόμβας, θεωρώντας πως δεν ήταν απαραίτητη για να γονατίσει η Ιαπωνία. Αλλά η τεράστια πλειοψηφία δε βλέπει στην εμφάνιση του νέου όπλου, παρά το γρήγορο τέλος του πολέμου και την οικονομία αίματος που εξασφαλίζει. Εξάλλου, εκείνοι που την κατηγορούσαν, γιατί έπεσε στη Χιροσίμα, θα την επευφημούσαν αν έπεφτε στο Βερολίνο».

* Αϊζενχάουερ ρ: αρχηγός του αμερικανικού στρατού κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ρεϋμόν Καρτιέ, *Ιστορία του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου*, τ. Β', 1942-1945, Πάπυρος, Αθήνα 1995, σ. 564-565, στο *Ιστορία του νεότερου και του σύγχρονου κόσμου* (από το 1815 έως σήμερα), Γ' Γενικού Λυκείου και Δ' Εσπερινού Λυκείου Γενικής Παιδείας, ΙΤΥΕ Διόφαντος, Αθήνα 2013, σ. 127-128.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Χιροσίμα (6 Αυγούστου 1945)

...Ξαφνικά μια εκτυφλωτική λάμψη μ' έκανε να τιναχτώ, το σπίτι μπροστά μας άρχισε να τρέμει και, σε μερικά λεπτά, σωριαζόταν σε ερείπια μέσα σ' ένα σύννεφο από σκόνη. Γύρω μας κι άλλα κτίρια κατέρρεαν σαν τραπουλόχαρτα. Φλόγες ξεπήδησαν από τα χαλάσματα κι άρχισαν να φουντώνουν με τη βοήθεια ενός ανέμου που γινόταν όλο και σφοδρότερος... Είδα να παρελαύνουν από μπροστά μου ανθρώπινες σκιές, που έμοιαζαν με λιτανεία φαντασμάτων. Μερικές απ' αυτές φαίνονταν να υποφέρουν από πόνους φρικτούς και βάδιζαν με τα χέρια τεντωμένα. Αυτές οι μορφές μου προξένησαν ιδιαίτερη περιέργεια. Τέλος κατάλαβα ότι ήταν άνθρωποι φρικιαστικά καμένοι που ήθελαν να αποφύγουν την οδυνηρή επαφή των χεριών τους με τα πληγωμένα πλευρά τους... Οι σιωπηλοί δρόμοι ήταν γεμάτοι από πτώματα. Η Χιροσίμα δεν ήταν πια μια πόλη, αλλά μια φλογισμένη έρημος.

Μισιχίκο Χασίγια, *Ημερολόγιο της Χιροσίμα* στο Β. Σκουλάτου, Ν. Δημακοπούλου, Σ. Κόνδη, *Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη*, τ. Γ', ΟΕΔΒ, Αθήνα 1984, σ. 264.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

«Τελικά οι Ηνωμένες Πολιτείες ήταν αυτές που έριξαν τις δύο πρώτες ατομικές βόμβες στην Ιαπωνία τον Αύγουστο του 1945, ενώ καθεμιά από αυτές κατέστρεψε μια πόλη μεσαίου μεγέθους σκοτώνοντας παράλληλα 130.000 άτομα μονομιάς. Χρησιμοποιούμενες από μία δύναμη εκτός Ευρώπης εναντίον μίας άλλης τέτοιας δύναμης με στόχο τον τερματισμό της μεταξύ τους σύγκρουσης, στην οποία οι Ευρωπαίοι είχαν παίξει μόνο βοηθητικό ρόλο,

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2014

σηματοδότησαν το τέλος εποχής της παγκόσμιας ευρωπαϊκής κυριαρχίας, που είχαν εγκαινιάσει τα ταξίδια του Κολόμβου και του Vasco da Gama πριν [από] πεντακόσια σχεδόν χρόνια. Σηματοδότησαν επίσης το τέλος της εποχής του μαζικού πολέμου, των συγκρούσεων κατά τις οποίες οι πλήρως κινητοποιημένοι πληθυσμοί των βιομηχανικών χωρών είχαν αφιερώσει όλη τους την ενέργεια για την καταστροφή των εχθρών τους. Μέσα σε διάστημα μερικών ετών θα αναπτύσσονταν τα θερμοπυρηνικά όπλα, που καθένα τους θα εμπεριείχε περισσότερη καταστρεπτική ισχύ από εκείνη που είχε χρησιμοποιήσει η ανθρωπότητα σε ολόκληρη την ιστορία της, με πυραύλους που θα μπορούσαν ανά πάσα στιγμή να τους εξαπολύσουν εναντίον οποιουδήποτε σημείου της επιφάνειας της γης.[...]

Michael Howard, *Ο Ρόλος του Πολέμου στη Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία*, Ποιότητα, Αθήνα 2000, σ. 234-235 (βιβλίο του καθηγητή).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

α. Σχολικό Βιβλίο σελ. 14 «Ριζοσπάστες που προωθούσαν ριζικές πολιτικές μεταρρυθμίσεις και αβασίλευτο πολίτευμα. Με την υποστήριξή τους άρχισε επανάσταση τον Ιούλιο του 1820 στον ιταλικό νότο, στο Βασίλειο των Δύο Σικελιών. Τον Μάρτιο του 1821 εκδηλώθηκε και πάλι επανάσταση με την υποστήριξη των καρμπονάρων στο Πεδεμόντιο, αλλά τον Απρίλιο του ίδιου έτους στρατεύματα της Αυστρίας την κατέστειλαν. Στη γηραιά ήπειρο...των πρώτων» (Προαιρετικά από σελ.243 «Μέλη μυστικών ...19^{ου} αιώνα»)

β. Σχολικό Βιβλίο σελ. 94 «Συνελεύσεις των εργατών και των στρατιωτών της Σοβιετικής Ένωσης...κυβέρνησης (Προαιρετικά από σελ. 246 «Συμβούλιο στα Ρωσικά...της Σοβιετικής Ένωσης»)

γ. Σχολικό Βιβλίο σελ. 160 «Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ανέλαβε...στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ» [Ο όρος ουσιαστικά περιγράφει τη μετάβαση από τη δικτατορία σε ένα σύγχρονο, ευρωπαϊκό δημοκρατικό καθεστώς]

ΘΕΜΑ Α2

- α. Λάθος
- β. Σωστό
- γ. Λάθος
- δ. Σωστό
- ε. Σωστό

ΘΕΜΑ Β1

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2014

Σχολικό Βιβλίο σελ. 104-105 «Η Κατάρρευση της ΚΤΕ. Η αποτελεσματικότητα της προπαγάνδας...Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο»

ΘΕΜΑ Β2

Σχολικό Βιβλίο σελ. 163 «Η «Αγγλοκρατία». Η Κύπρος κατοικείται από πληθυσμό... ως τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

α) Στο τέλος του 1821 συγκλήθηκε Εθνοσυνέλευση στην Επίδαυρο και ψηφίστηκε, τον Ιανουάριο του επόμενου έτους, το πρώτο δημοκρατικό σύνταγμα της χώρας.

Οι επαναστάτες ανέδειξαν τους αιρετούς τους άρχοντες, καθιερώνοντας έκτοτε την αρχή ότι η μόνη νόμιμη εξουσία είναι η αιρετή από τον λαό και επιβεβαιώνοντας την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας. Στο απόσπασμα από τη διακήρυξη της Επιδαύρου που μας δίνεται οι επαναστάτες στην Εθνοσυνέλευση αυτή δήλωναν ξεκάθαρα τη σταθερή απόφασή τους να αγωνιστούν με όλες τους τις δυνάμεις για να αποτινάξουν τον τουρκικό ζυγό «*Μετά μακράν δουλείαν ηναγκάσθημεν ...άδικον τυραννίαν*». Βεβαίωναν ότι ανέλαβαν έναν εθνικό, ιερό αγώνα και δεν αποσκοπούσαν με τις ενέργειές τους στην εξυπηρέτηση δημαγωγικών ή άλλων ιδιοτελών σχεδίων «*Ο κατά των Τούρκων ...πόλεμος Ιερός*». Ο μοναδικός λόγος για τον οποίον εξεγέρθηκαν ήταν η επανάκτηση των δικαιωμάτων της ελευθερίας, της ιδιοκτησίας και της τιμής, τα οποία οι Τούρκοι αδικαιολόγητα τους στέρησαν «*η μόνη αιτία είναι... να τα πνίξη*».

Από την Α΄ Εθνοσυνέλευση στην Επίδαυρο ψηφίστηκε Το Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος ή Σύνταγμα της Επιδαύρου την 1^η Ιανουαρίου 1822. Σύμφωνα με αυτό, όπως πληροφορούμαστε από τα άρθρα του στο δεύτερο παράθεμα όλοι οι Έλληνες κάτοικοι της Επικράτειας της Ελλάδας, όπως ονομάζεται η επαναστατημένη ζώνη, είναι ίσοι απέναντι στους νόμους «Όλοι οι Έλληνες εισίν όμοιοι ...ή αξιώματος», όλοι όσοι έρθουν να κατοικήσουν στα όρια αυτής της Ελλάδας είναι όμοια ίσοι με τους αυτόχθονες ενώπιον των νόμων «Όσοι έξωθεν ελθόντες ...ενώπιον των Νόμων», όλοι έχουν το ίδιο δικαίωμα στις τιμές και τα αξιώματα, «Όλοι... το αυτό δικαίωμα», ενώ οι νόμοι θα προστατεύουν την ιδιοκτησία, την τιμή και την ασφάλεια του κάθε Έλληνα ξεχωριστά «Η ιδιοκτησία, τιμή ...την προστασίαν των νόμων.

β) Όλες αυτές οι αρχές που καθιερώθηκαν, από την αρχή ακόμη του αγώνα για την ελευθερία, αποτέλεσαν τη φιλελεύθερη κληρονομιά της επανάστασης στο ελληνικό κράτος που προήλθε από αυτήν.

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2014

Ωστόσο, η διεθνής κατάσταση και η ισχύς των ηγετικών ομάδων των Ελλήνων, οι οποίες είχαν αναπτυχθεί κατά τη διάρκεια της αιχμαλωσίας του έθνους και στο πλαίσιο της εξουσίας του ξένου κυριάρχου, ενίσχυσαν τις συντηρητικές τάσεις στη διαμόρφωση της πολιτείας. Χωρίς τις φιλελεύθερες αρχές, η επανάσταση θα οδηγούσε ίσως στην ίδρυση μιας διάδοχης ηγεμονίας χωρίς την προοπτική ανάπτυξης των συνταγματικών και κοινοβουλευτικών θεσμών. Χωρίς τη συμβολή των συντηρητικών δυνάμεων του τόπου, ίσως αποδεικνυόταν ανέφικτη η ανεξαρτησία, αφού οι δυνάμεις αυτές ενέταξαν το υπό σύσταση εθνικό κράτος των Ελλήνων στο σύστημα ασφαλείας της εποχής, το οποίο ήλεγχαν οι μεγάλες δυνάμεις της παλινόρθωσης στην Ευρώπη.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές, όπως αναφέρεται στο τρίτο παράθεμα, το Σύνταγμα της Επιδαύρου εφαρμόστηκε μόνον εν μέρει. Τόσο οι ανάγκες του επαναστατικού αγώνα όσο και η διαμάχη που είχε ξεσπάσει ανάμεσα στις πιο φιλελεύθερες και τις πιο συντηρητικές δυνάμεις δεν ευνοούσαν τη ομαλή λειτουργία του πολιτεύματος. Η συνταγματική και αντιπροσωπευτική πολιτεία, όπως διατυπώθηκε επίσημα στο «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος» (1822), αποτελούσε διακήρυξη και υπόσχεση μάλλον παρά πραγματικότητα.

Ο νέος όμως συνταγματικός χάρτης λειτούργησε θετικά στην εξέλιξη της πολιτικής ζωής στο επαναστατημένο έθνος και στις προσπάθειες για την ανεξαρτησία. Στην εσωτερική ζωή καλλιέργησε τις συνθήκες για την ύπαρξη πολιτικού διαλόγου και την αναζήτηση λύσεων σχετικά με την έκβαση του Αγώνα. Στο ευρωπαϊκό έδαφος προσήλκυσε το ενδιαφέρον των φιλελεύθερων πολιτών και διανοουμένων, οι οποίοι αρνούνταν να πιστέψουν πως το μήνυμα της Γαλλικής επανάστασης είχε οριστικά χαθεί.

ΘΕΜΑ Δ1

α) Στις 30 Απριλίου, ενώ ο κλοιός ήδη σφίγγει γύρω από το κέντρο της γερμανικής πρωτεύουσας, ο Χίτλερ θα αυτοκτονήσει λίγες ώρες πριν από την παράδοση της πόλης στους Συμμάχους. Η συνθηκολόγηση άνευ όρων της Γερμανίας υπογράφηκε στις 8 Μαΐου 1945 από τον στρατηγό Γιοντλ στη Reims –τελετή που επαναλήφθηκε την επομένη στο Βερολίνο, παρουσία του Ρώσου αρχιστράτηγου Ζούκοφ.

Η συνθηκολόγηση με τον άλλο ισχυρό εταίρο του Άξονα, την Ιαπωνία, επιτεύχθηκε λίγο αργότερα, στις 2 Σεπτεμβρίου 1945. Παρά τις στρατιωτικές επιτυχίες των Αμερικανών στον Ειρηνικό, οι Ιάπωνες διακήρυσσαν την απόφαση να πολεμήσουν μέχρι εσχάτων εναντίον τους – αν χρειαζόταν, και στο έδαφος της χώρας τους.

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2014

β) Οι Αμερικανοί, προκειμένου να αποφύγουν το ανθρώπινο κόστος αυτής της επιχείρησης, αποφάσισαν να κάνουν χρήση της ατομικής βόμβας – στις 6 Αυγούστου στη Χιροσίμα και στις 9 Αυγούστου στο Ναγκασάκι. Καθεμιά από τις βόμβες αυτές όπως επισημαίνεται από τον M. Howard σκότωσε μονομιάς 130.000 άτομα.

Σύμφωνα με τον Ρ. Καρτιέ, ο Τρούμαν από το καταδρομικό “Αουγκούστα” στις 5 Αυγούστου είχε δώσει την εντολή να χρησιμοποιηθεί η ατομική βόμβα. Σα να επρόκειτο για μία συνηθισμένη μέρα σπατάλησε τον χρόνο του περπατώντας στο κατάστρωμα του πλοίου και γευματίζοντας στην τραπεζαρία. Την ώρα αυτή ένας υπασπιστής του φέρνει το τηλεγράφημα με τα νέα της έκρηξης. Ο Τρούμαν «πετά από χαρά», δεν υπάρχουν οι τύψεις ή ο πόνος για το μέγεθος της καταστροφής, παρά μονάχα το νέο πώς έπεσε μια βόμβα που ισοδυναμούσε με 20.000 τόνους νιτρογλυκερίνης. Μεταξύ των αμερικανών στρατιωτών υπήρξαν και μερικοί, σύμφωνα με τον Καρτιέ, σαν τον αρχηγό του αμερικανικού στρατού κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, οι οποίοι επέκριναν τη χρήση της βόμβας. Όμως, οι περισσότεροι αμερικανοί έβλεπαν σε αυτή «το γρήγορο τέλος του πολέμου και την οικονομία αίματος που εξασφαλίζει».

Για τις αντιδράσεις των Ιαπώνων ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η μαρτυρία του Μισιχίκο Χασίγια, για το πώς βίωσαν οι πληγέντες την καταστροφή. Είδαν μια εκτυφλωτική λάμψη, ένιωσαν να τρέμει το σπίτι και σε μερικές στιγμές όλα γύρω άρχισαν να καταρρέουν. Φλόγες ξεπήδησαν από παντού, οι οποίες δυνάμωναν ολοένα και περισσότερο με το φύσημα του ανέμου. Άνθρωποι με σώματα καμένα, έτρεχαν ουρλιάζοντας από τους πόνους μέσα στην καταστροφή. Η Χιροσίμα ήταν σαν μία «φλογισμένη έρημος». Τρόμος, πόνος, απώλεια, χάος είναι κάποιες από τις λέξεις που αποτυπώνουν το δράμα των κατοίκων των πόλεων που δέχτηκαν τη ρίψη της ατομικής βόμβας.

Με την αμφιλεγόμενη ιστορικά αμερικανική αυτή ενέργεια ένα νέο κεφάλαιο ανοιγόταν στην ιστορία της ανθρωπότητας. Η παγκόσμια ευρωπαϊκή κυριαρχία έπαυε όπως και η εποχή του μαζικού πολέμου. Μέσα σε λίγο διάστημα η ανθρωπότητα θα γνώριζε πια τα θερμοπυρηνικά όπλα με την απίστευτη καταστροφική ισχύ τους.

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ Ο ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ «ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ» ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Μ. – ΧΟΝΔΡΟΥ Λ.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ «ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ» ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ